

e-government

- Ljudima je jako važno da lokalna vlast podupire ekonomski razvoj i zato mislimo da je presudno pomoći u jačanju lokalnih vlasti, učiniti ih još djelotvornijima. Pomagali smo u konceptu dostupnosti podataka na internetu, tzv. e-governmentu, tako da lokalne vlasti ne budu na usluzi građanima samo do 9 do 17 sati nego da ljudi imaju pristup podacima u svaku dobu dana.

Pomoć u obrazovanju

- Razmjena u obrazovanju jedan je od najvažnijih oblika jačanja veza između Sjedinjenih Država i Hrvatske. Vlada moje i vaše zemlje aktivne su već dugo na tom planu. Imamo vrlo uspješan Fulbrightov program u kojem godišnje šaljemo 10 studenata u SAD. No moramo učiniti više i u to uključiti i privatni sektor, koji će od toga imati koristi.

RAZGOVOR: ROBERT A. BRADTKE, VELEPOSLANIK SAD-a U HRVATSKOJ

Najveći posao ostvarili smo na razvoju lokalne demokracije

OSIJEK – Veleposlanik Sjedinjenih Američkih Država u Hrvatskoj, Robert A. Bradtke, u sklopu svog boravka u Osijeku prošle subote posjetio je i redakciju Slavonskog doma. Tom prilikom dao je i kraći intervju za naš list.

• Sjedinjene Države vrlo su aktivne u Slavoniji još iz razdoblja mirne integracije hrvatskog Podunav-

mirna reintegracija i zaštita manjinskih prava moguće.

Financirano 200 projekata

- SAD je i poslije, što preko USAID-a, što preko dugih agencija, sudjelovalo u mnogim aktivnostima na području istočne Hrvatske...
- Da, bili smo vrlo aktivni na ovom području. Samo u

da državnih i javnih službi. Zašto je to važno?

- Putovao sam dosta po Hrvatskoj, ne samo po Slavoniji, i video koliko je ljudima važna lokalna vlast, njene službe, njena potpora ekonomskom razvoju. Vrlo smo aktivno podupirali zakon o neposrednom izboru gradonačelnika. To je jedna od ključnih stvari u razvoju demokracije u Hrvatskoj, da ljudi znaju da su svog gradonačelnika izravno izabrali i da im je on izravno odgovoran.

Važnost haaškog suda

- Nedavno ste u Rijeci održali predavanje Leadership challenges for a new generation i na tamošnjem sveučilištu razgovarali i o mogućnostima veće suradnje u razmjeni studenata i profesora između SAD-a i Hrvatske. Imate li dobrih vijesti i kad je riječ o ovdašnjim studentima?

- Ljudi koji završe školovanje u SAD-u vratit će se u Hrvatsku, u biznis, ili će otići u vladine uestanove, ili novinarstvo, ili neke druge profesije u kojima će stvarati uvjete za poduzetništvo. Prošle godine, kao svojevrsni test, pokušao sam od američkih kompanija dobiti novac kako bismo poslali dvoje studenata u SAD. Uspjeli smo i pokušat ćemo to nastaviti, da to

M. FRANOV

Reintegracija hrvatskog Podunavlja završena je bez sukoba, a taj mirni proces nastavlja se i danas - zadovoljno konstatira ambasador Bradtke

Aktivno smo podupirali zakon o neposrednom izboru gradonačelnika. To je jedna od ključnih stvari u razvoju demokracije u Hrvatskoj, da ljudi znaju da su svog gradonačelnika izravno izabrali i da im je on izravno odgovoran – kaže američki veleposlanik u Hrvatskoj

Ija. Kako biste opisali ulogu SAD-a u to vrijeme?

- Erdutski sporazum bio je velik uspjeh međunarodne zajednice, uspjeh UN-a i omogućio je mirnu reintegraciju hrvatskog Podunavlja. Reintegracija je završena bez sukoba, a taj mirni proces nastavlja se i danas. Mnogo je postignuto, mnogo ostvareno i zato mislimo da je važna naša prisutnost. Aktivni smo i pružamo pomoć jer ovo područje može biti primjer drugima u regiji zato što se pokazalo da su

Osječko-baranjskoj županiji financirali smo više od 200 projekata; od onih vezanih uz infrastrukturu preko uklanjanja ratnih posljedica do projekata koji su pomagali farmerima u povećanju kvalitete proizvoda. No najveći posao ostvarili smo na razvoju demokracije, na području jačanja lokalnih vlasti. Smatramo da su ta pitanja iznimno značajna za Hrvatsku.

- SAD je mnogo uložio u razvoj lokalne demokracije i transparentnost ra-

Američki veleposlanik u razgovoru s našim novinarkom

bude zamašnjak razmjene u obrazovanju.

- Sjedinjene Države bile su vrlo angažirane u osnutku haaškoga suda. Ovo područje posebno je osjetljivo na zločine počinjene u Vukovaru. Bili ste među prvima koji je reagirao na presudu "vukovarsku trojci"...

- Kad sam čuo presudu, bio sam iznenaden i razočaran jer izrečena kazna ne odgovara težini počinjenoga djela. Ono što se dogodilo u Vukovaru, što se dogodilo na Ovčari, jedan je od najgorih ratnih zločina u Europi nakon Drugoga svjetskog rata. Taj je zločin na neki način ohrabrio one koji su poslije na ovim prostorima činili druge ratne zločine, poput onog u Srebrenici. I kad netko tko je odgovoran za ubojstvo 194 osobe dobije pet godina zatvora, to je apsolutno nedovoljajuće. No, haaški je sud uspostavio neka važna načela: primjerice načelo da će počinitelji ratnih zločina odgovarati ili načelo individualne odgovornosti. Zato je važno da Hrvatska nastavi suraditi s tim sudom, bez obzira na to što se nije moguće složiti sa svakom njegovom pre-

sudom.

- Govorimo, dakako, o slučaju Branimira Glavaša. Taj slučaj treba prepustiti sudu, no važno je da gospodin Glavaš, kao i svi drugi hrvatski građani optuženi za teška kaznena djela, mora pred sudom odgovoriti na optužbe. Važno je da pred sudom bude jednak

Uspjeh Slavonskog doma

Razgovaramo za novine koje svoj uređivački koncept grade na lokalnim i regionalnim temama. Kakva su, u vremenu globalizacije, američka iskustva na tom planu?

- Moj posjet Slavonskom domu bio je iznimno zanimljiv i impresioniran sam uspjehom koji su te novine postigle. Lokalne novine u SAD-u nalaze se pred velikim izazovima: sve manje ljudi čita novine pa je zbog toga smanjen i broj novinskih izdanja. Lokalne novine u SAD-u imaju konkurenčiju velikih novina poput US Today, Financial Timesa, ili The New York Timesa. No, izazov je i u tome što 10 nacionalnih kompanija kontrolira 50 posto novinskih naklada u SAD-u. Važno je zadržati pluralizam i raznovrsnost u informiranju i zato su lokalne novine važne. Zato mi je draga što sam vidio da u Osijeku postoji Slavonski dom i draga mi je da su te novine uspješne.

Jednak tretman za Glavaša

- Kako gledate na činjenicu da će ovaj dio Slavonije u Hrvatskom saboru predstavljati osoba kojoj se trenutačno sudi za ratne zločine?

- Govorimo, dakako, o slučaju Branimira Glavaša. Taj slučaj treba prepustiti sudu, no važno je da gospodin Glavaš, kao i svi drugi hrvatski građani optuženi za teška kaznena djela, mora pred sudom odgovoriti na optužbe. Važno je da pred sudom bude jednak

kao i svi ostali građani. Pred sudom je nevažno je li riječ o zastupniku u saboru ili nekome koga zovemo običnim građaninom. Sudjenje mora biti otvoreno, transparentno, da osobe svjedoče slobodno, bez straha, bez osjećaja da će ih zbog toga netko uznemiravati. Važno je da se sudski postupak vodi bez pritisaka i da se pokaže da hrvatsko pravosuđe može djelovati i kad je riječ o vrlo osjetljivim slučajevima.

■ Drago Hedl